
Saknr: 2020/50431-1
Saksbehandlar: Åge Avedal

Saksgang

Utval	Utv.saknr.	Møtedato
Hovudutval for kultur, idrett og integrering		04.06.2020
Fylkesutvalet		18.06.2020

Kulturbygg - underfinansiert i spelemiddelordninga

Forslag til innstilling

1. Vestland fylkeskommune ser at det er ei underfinansiering av kulturbygg og andre arenaer for kultur gjennom spelemidlane, og ber Kulturdepartementet om å prioritere meir av midlane til kulturbygg i åra framover.
2. Vestland fylkeskommune sender fråsegna *Underfinansiering av kulturbygg gjennom spelemidlar* til Kulturdepartementet ved kulturminister Abid Q. Raja og medlemene i familie- og kulturkomiteen på Stortinget.

Samandrag

Tilskot til kulturbygg gjennom spelemidlar har blitt gradvis redusert over tid. Tilskota til kulturbygg blir fordelt av Kulturdepartementet og blir forvalta av fylkeskommunane gjennom *desentralisert ordning for tilskot til kulturbygg*. Kulturdepartementet har fordelt totalt 55 millionar kroner gjennom ordninga i 2020, der i underkant av 6 millionar kroner har gått til Vestland fylkeskommune. I 2020 har Vestland fylkeskommune motteke 57 søknader om tilskot til kulturbygg, i tillegg til søknader frå større regionale kulturbygg som har søkt fylkeskommunen om tilskot utanom ordninga. Spelemidlane dekkjer på langt nær behova og fylkesrådmannen vil tilrå at Vestland fylkeskommune sender over vedlagte fråsegn til Kulturdepartementet og familie- og kulturkomiteen på Stortinget.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Fråsegn - Underfinansiering av kulturbygg gjennom spelemidlane

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kulturdepartementet fordeler årleg spelemidlar av overskotet av statlege spel, gjennom tildelingar til idrett, friluftsliv, frivilligheit, kultur og andre samfunnsnyttige formål. *Desentralisert ordning for tilskot til kulturbygg* er finansiert gjennom ordninga og blir lyst ut som ei tilskotsordning gjennom fylkeskommunane. I føremålet til ordninga står det:

Tilskota skal bidra til egna lokale, bygningar og utearenaer som gjev rom for ulik kulturell verksemd. Tilskot kan gjevast til kulturhus, fleirbrukslokale eller spesiallokale for kunst og kultur, som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scenekunstlokale, konsertsal eller formidlingslokale for biletkunst. Tilskot kan og gjevast til etablering av livssynsnøytrale seremonirom.

Midlane kan nyttast til nybygg, ombygging og modernisering av kulturbygning, men ikkje til vedlikehald eller drift.

Regjeringa gir brei omtale av kulturbygg og andre arenaer for kultur gjennom kulturmeldinga og frivilligmeldinga. Her tar regjeringa til orde for å vurdere endringar av spelemidlane til kulturbygg:

Vurdere innretning og fordeling av spelemidlar til kulturbygg innanfor ramma av tippenøkkelen (Kulturmeldinga, Meld.St. 8, 2018-2019, side 63)

Vurdere innretning og fordeling av spelemidlar til kulturbygg og frivilligeigde bygg innanfor ramma av tippenøkkelen (Frivilligmeldinga, Meld.St. 10, 2018-2019, side 62)

Regjeringa vil legge fram ei barne- og ungdomskulturmelding hausten 2020, der arenaer for kulturaktivitetar på ny vil bli aktualisert.

Kulturdepartementet fordelte i april 2020 overskotet frå statlege spel i 2019. Overskotet var på i alt 5,5 mrd. kr og vart fordelt slik (tala er i tusen):

Idrettsformål	2861,4
Kulturformål	804,8
Samfunnsnyttige og humanitære organisasjonar	804,8
Helse- og rehabiliteringsformål	305,7
Totalt over tippenøkkelen	4776,7
Grasrotandelen	697,2
Bingoformalene	55,1
Tiltaksplan mot spilleavhengighet	15
Totalt til fordeling	5544

Midlane til desentralisert ordning for tilskot til kulturbygg er del av potten til kulturføremål. Tildelinga til kulturbygg har blitt kraftig kutta dei siste åra frå mellom 125 og 135 millionar kroner i åra før 2014 til mellom 47 og 56 millionar dei fire siste åra, noko denne tabellen viser (tala er i millionar kroner):

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Desentralisert ordning for kulturbygg	50	50	50	50	100	128	125	96	64	47	52	56	55
Regionale møteplasser og formidlingsarenaer for kultur	75	75	75	75	25	7	8						

Reduksjonen av tilskota til kulturbygg har kome av mellom anna utfasing av den tidlegare tilskotsordninga *Regionale møteplassar og formidlingsarenaer for kultur* i 2010. Midlar som vart løyvd til regionale kulturbygg etter 2010 var til prosjekt som hadde fått tilsegn om midlar før 2010. Parallelt med at andelen til kulturformål gjekk ned har Kulturdepartementet tatt inn nye tiltak innan mellom anna fartøyvern, museum, bibliotek og musikkfeltet under potten til kulturformål.

Endringa av tippemiddelnøkkelen i 2014 har også vore med å redusere den totale andelen av midlar til potten *kulturformål*.

	Før 2014	Etter 2014
Idrettsformål	56 %	64 %
Kulturformål	26 %	18 %
Samfunnsnyttige og humanitære formål	14,9 %	18 %

I 2020 har Kulturdepartementet løyvd 55 millionar kroner til den desentraliserte ordninga for tilskot til kulturbygg. 5 952 668 kroner av midlane er tildelt Vestland fylkeskommune. Det har i 2020 kome inn 57 søknader i om tilskot til kulturbygg i Vestland gjennom ordninga med ein total søknadssum på 40,6 millionar kroner. I tillegg kjem enkeltsøknader til fylkeskommunen frå større kulturarenaer med regionale funksjonar som Grieghallen, Sentralbadet scenekunsthuss, verne- og formidlingsbygg til Holvikejekta ved Musea i Sogn og Fjordane og Griegkvartalet i Bergen.

Både dei lokale og dei regionale kulturbygga er viktige møteplassar for innøving og utøving av kultur, som arenaer for amatørkulturen og det frivillige kulturlivet og som arenaer for det profesjonelle kunst- og kulturlivet. Kulturbygga er møteplassen i lokalsamfunnet og staden for dei store kulturopplevingane. Mangfaldet og aktiviteten i kulturbygga er stor. Samtidig krev både brukarar, kulturutøvarar og publikum hus med moderne, gode fasilitetar. Behovet for modernisering, ombygging og tidvis nybygg er stort, og dei offentlege midlane er små. Det blir lagt ned svært stor dugnadsinnsats i mange av kulturbygga og det er mange private som bidreg.

Fylkesrådmannen ser med uro på underfinansieringa av kulturbygg og rår til at Vestland fylkeskommune sender over fråsegn til Kulturdepartementet ved kulturministeren og til medlemene i familie- og kulturkomiteen på Stortinget.

Vedtakskompetanse

Hovudutval for kultur, idrett og integrering, jf. vedteke reglement, punkt 7. Fylkesutvalet, jf. vedteke reglement, punkt 6.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Vedtaket har ikkje økonomiske konsekvensar.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Ikkje relevant

Regional planstrategi: Kulturbygg og andre arenaer for kultur er omtalt i regional plan for kultur i Sogn og Fjordane 2019-2027, *Kultur for alle*, og regional plan for kultur i Hordaland 2015-2025, *PREMISS: KULTUR*.

Konklusjon

Fylkesrådmannen ser med uro på underfinansieringa av kulturarenaer gjennom spelemidlane, og verknadene dette vil ha for kulturlivet både i Vestland og resten av landet. Fylkesrådmannen tilrår at Vestland fylkeskommune sender over fråsegn om underfinansering av kulturbygg til Kulturdepartementet ved kulturministeren og til familie- og kulturkomiteen på Stortinget.